

Polska
Strefa Inwestycji

Suwalska Specjalna
Strefa Ekonomiczna S.A.

Plan Rozwoju Inwestycji

do roku 2024 (z perspektywą do 2030)

dla obszaru zarządzanego przez:

Suwalską Specjalną Strefę Ekonomiczną S.A.

2023

Spis treści

1. Wprowadzenie	2
1.1. Diagnoza	3
2. Misja	11
3. Cele strategiczne i cele szczegółowe	11
3.1. Cel strategiczny	11
3.2. Cele szczegółowe	12
4. Sposób realizacji celów	12
5. Oferta skierowana do przedsiębiorców	16
6. Bariery oraz plan ich eliminacji	18
7. Monitoring realizacji celów	20

1. Wprowadzenie

Suwałska Specjalna Strefa Ekonomiczna S.A. (dalej: SSSE S.A. lub Zarządzający Obszarem) wykonuje zadania określone w ustawie z dnia 10 maja 2018 r. o wspieraniu nowych inwestycji (tekst jednolity Dz. U. z 2023 r. poz. 1752 z późn. zm.).

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Przedsiębiorczości i Technologii z dnia 29 sierpnia 2018 r. w sprawie ustalenia obszarów i przypisania ich zarządzającym (Dz. U. poz.1698) SSSE S.A. pełni funkcję zarządzającego obszarem położonym w północno-wschodniej Polsce (dalej: Obszar), który obejmuje 23 powiaty (161 gmin), z czego:

- 17 powiatów położonych jest w **województwie podlaskim**, tj.: augustowski, białostocki, bielski, grajewski, hajnowski, kolneński, łomżyński, moniecki, sejneński, siemiatycki, sokółski, suwański, wysokomazowiecki, zambrowski, m. Białystok, m. Łomża, m. Suwałki

- 2 powiaty położone są w **województwie warmińsko-mazurskim**, tj.: elcki i gołdapski,

- 4 powiaty położone są w **województwie mazowieckim**, tj.: łosicki, ostrowski, sokołowski, węgrowski.

Łączna powierzchnia Obszaru wynosi 26 414 km² (2 641 400 ha).

Mapa obszaru zarządzanego przez Suwałską Specjalną Strefę Ekonomiczną S.A. z podziałem na województwa i powiaty

Lp.	Powiaty i miasta na prawach powiatu	Powierzchnia (km ²)	Ludność ogółem	Stopa bezrobocia (%)
Województwo mazowieckie				
1	łosicki	772	29 163	5,7
2	ostrowski	1 218	69 121	9,8
3	sokołowski	1 131	50 795	5,7
4	węgrowski	1 221	62 426	5,9
Województwo podlaskie				
5	augustowski	1 659	55 132	9,5
6	białostocki	2 975	155 785	8,8
7	bielski	1 385	51 467	3,7
8	grajewski	968	44 940	11,9
9	hajnowski	1 624	39 710	7,8
10	kolneński	940	35 985	17,0
11	łomżyński	1 355	49 803	4,8
12	moniecki	1 382	37 885	8,2
13	sejneński	855	18 893	10,8
14	siemiatycki	1 459	41 347	6,3
15	sokólski	2 055	62 400	11,3
16	suwalski	1 307	34 752	4,9
17	wysokomazowiecki	1 289	54 045	7,1
18	zambrowski	733	41 653	6,8
19	m. Białystok	102	293 028	5,8
20	m. Łomża	33	60 264	6,3
21	m. Suwałki	66	68 752	4,9
Województwo warmińsko-mazurskie				
22	ełcki	1 113	88 697	10,5
23	gołdapski	772	25 274	8,6

Opracowanie własne na podstawie danych GUS wg stanu na dzień 30.06.2022 r.

1.1. Diagnoza

Położenie Obszaru przy wschodniej i północnej granicy Polski i jednocześnie zewnętrznej granicy Unii Europejskiej wpływało i nadal wpływa na kształtowanie jego cech takich jak: gospodarka, poziom zamożności, kapitał ludzki, atrakcyjność inwestycyjna, innowacyjność.

1.1.1. Lokalizacja

Obszar zarządzany przez Suwalską Specjalną Strefę Ekonomiczną S.A. od północy graniczy z Obwodem Kaliningradzkim, będącym jednostką administracyjną Federacji Rosyjskiej, natomiast od wschodu z Republiką Litewską oraz Republiką Białorusi. Takie usytuowanie Obszaru, dające duże możliwości nawiązania współpracy z rynkami Europy Wschodniej, jest idealnym miejscem do lokowania inwestycji dla przedsiębiorców, którzy mają swoich dostawców i odbiorców na rynkach wschodnich. Niestety, obecnie, w wyniku toczącej się wojny na Ukrainie, wywołanej agresją Rosji, to przygraniczne położenie stwarza większe poczucie niepewności i zagrożenia aniżeli daje szanse dla rozwoju. Ograniczenia polityczne, administracyjne i ekonomiczne skutkują zmniejszonymi możliwościami

wykorzystania przygranicznego położenia regionu. Jednakże bliskość rynku Litwy może być wykorzystana do wejścia na rynki państw bałtyckich.

Potencjał Obszaru to też jego położenie względem najważniejszych szlaków krajowych i międzynarodowych. Wschodnia i północna granica Obszaru jest jednocześnie granicą Polski, Unii Europejskiej (UE) oraz strefy Schengen. Znajduje się tu 12 przejść granicznych: drogowych, kolejowych i rzecznych z Republiką Litewską, Republiką Białorusi i Federacją Rosyjską, jednakże, z uwagi na sytuację geopolityczną, nie wszystkie są otwarte. Przecinają się tu główne szlaki komunikacyjne i transportowe, wiodące z północy na południe i ze wschodu na zachód Europy. Jednym z istotnych aspektów warunkujących rozwój tego regionu, wymianę gospodarczą oraz szeroko rozumianą współpracę jest spójny układ komunikacyjny łączący siecią dróg kraje Europy. W planach zagospodarowania przestrzennego regionu północno-wschodniej Polski oraz strategii rozbudowy sieci komunikacyjnej uwzględniono europejskie korytarze transportowe, których część będzie przebiegała przez Obszar.

Obecnie, z punktu widzenia gęstości sieci drogowej (68 km/100km²) ten region Polski jest jednym z najbardziej zapóźnionych obszarów w kraju. Układ przestrzenny dróg jest wystarczający do obsługi istniejącej sieci osadniczej, natomiast jakość tej sieci odbiega od oczekiwanych standardów użytkowych. Jednakże z roku na rok poprawia się obraz infrastruktury drogowej na Obszarze. Związane to jest z dwiema głównymi inwestycjami drogowymi. Przez województwo podlaskie oraz powiat ełcki województwa warmińsko-mazurskiego przechodzą mają dwie istotne drogi o charakterze międzynarodowym – Via Carpatia oraz Via Baltica. Powstaje także, albo jest w planach, szereg obwodnic miast znajdujących się na trasie obu wymienionych międzynarodowych arterii. Dodatkowo powstaje droga S16 łącząca Via Baltica w okolicy Ełku z Via Carpatia w Białymstoku.

Dostępność transportową zapewni też sieć połączeń kolejowych, a w szczególności projektowana Rail Baltica - będąca elementem transeuropejskiego korytarza transportowego, łącząca torem normalnym Warszawę, Kowno, Rygę, Tallinn i Helsinki.

Wprawdzie omawiany region nie posiada w swoich granicach międzynarodowego portu lotniczego, czy lokalnych portów lotniczych, jednakże atutem jest tu względna bliskość Warszawy (i największego w Polsce Portu Lotniczego im F. Chopina) oraz Olsztyna (i Portu Lotniczego Olsztyn - Mazury), a także względnie krótki czas, jaki jest potrzebny na dotarcie do wspomnianych portów lotniczych, dzięki zmodernizowanej infrastrukturze drogowej. Dodatkowo na obszarze zarządzanym przez SSSE S.A. znajdują się dwa zarejestrowane lotniska cywilne zarządzane przez Aeroklub Polski: w Białymstoku-Krywlanach i Suwałkach. Od 21 maja 2020 roku Lotnisko Białystok-Krywłany jest certyfikowane do lotów komercyjnych. Przyznana certyfikacja (kod referencyjny lotniska – 2B) pozwala na lądowanie i startowanie samolotów do 30 osób. Lotnisko Suwałki należy do Aeroklubu Suwalskiego i jest przeznaczone przede wszystkim dla ruchu biznesowego oraz turystycznego. Mogą na nim lądować samoloty pasażerskie przewożące do 50 osób, ale także awionetki, śmigłowce, szybowce i motolotnie. Wspomniane lotniska nie wypełniają funkcji lokalnego portu lotniczego ze względu na standardy techniczne oraz brak możliwości ich rozbudowy.

Geograficzne położenie Obszaru może sprzyjać rozwojowi centrów produkcyjnych i logistycznych. Będąc terenem, przez który, z północy na południe oraz ze wschodu na zachód i odwrotnie, przewożone są duże ilości ładunków, region ten posiada ogromny potencjał transportowy, który odpowiednio wykorzystany mógłby umożliwić inwestorom z sektora TSL (branża strategiczna w SOR) osiągnięcie wysokich wyników finansowych, a regionowi zapewnić szybszy rozwój gospodarczy. Gospodarka regionu, kraju i Europy stawia przed transportem coraz trudniejsze zadania, wynikające z rosnącego wolumenu produkcji, poziomu specjalizacji i kooperacji przedsiębiorców. Znacząca jest tu jednakże jakość dostępnej infrastruktury transportowej. Dzięki realizowanym inwestycjom dostępność komunikacyjna Obszaru ulega stopniowej poprawie, należy jednak pamiętać, że realizacja kluczowych projektów przewidziana jest w perspektywie do 2050 roku.

1.1.2. Ludność

Region objęty oddziaływaniem Suwalskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej S.A., jako Zarządzającego Obszarem, zamieszkuje ok. 1 mln 471 tys. osób, co stanowi 3,89% ludności całego kraju. Średnia gęstość zaludnienia jest bardzo niska w stosunku do średniej krajowej (122 osoby/km²) i wynosiła 57 osoby/km². Produkt krajowy brutto Obszaru stanowił 2,2% jego wartości ogólnokrajowej w województwie podlaskim, 2,6% w województwie warmińsko-mazurskim oraz 5,2% w regionie

mazowieckim (należy zaznaczyć, że region mazowiecki obejmuje więcej powiatów aniżeli te 4, które wchodzi w skład obszaru zarządzanego przez SSSE S.A.)

Stopa bezrobocia na Obszarze jest bardzo zróżnicowana w zależności od powiatu. Przykładowo: w powiecie bielskim jest ona niższa od ogólnopolskiej stopy bezrobocia o 1,5 punktu procentowego, natomiast w powiecie kolneńskim jest wyższa aż o niemal 12 punktów procentowych. Do powiatów o najwyższej stopie bezrobocia (powyżej 10%, przy ogólnej stopie bezrobocia w Polsce 5,2% wg Obwieszczenia Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego z dnia 28 września 2021 r. w sprawie przeciętnej stopy bezrobocia w kraju oraz na obszarze powiatów) należą: kolneński, grajewski, sokólski, sejneński i etcki.

Do ważniejszych miast Obszaru, skupiających życie społeczno-gospodarcze, zaliczane są: Białystok (jedyne miasto zamieszkałe przez ponad 200 tys. mieszkańców), Suwałki, Elk, Gołdap, Łomża, Augustów, Bielsk Podlaski, Grajewo i Ostrów Mazowiecka. 9 miast znajduje się na liście miast średnich tracących funkcje społeczno-gospodarcze. Są to: Augustów Bielsk Podlaski, Elk, Grajewo, Hajnówka, Łomża, Ostrów Mazowiecka, Sokółka i Zambrów.

Główny potencjał dla tworzenia kapitału ludzkiego na Obszarze stanowi 170 szkół branżowych i techników oraz 18 uczelni wyższych. Szkoły branżowe I i II stopnia kształcą w ok. 60 zawodach (w tym: stolarz, mechanik, elektryk, kierowca mechanik, operator obrabiarek, krawiec, mechanik-monter maszyn i urządzeń), natomiast technika oferują około 50 kierunków nauczania, przy czym wśród najpopularniejszych wyróżniają się: mechanika, logistyka, handel, technik pojazdów samochodowych, technik urządzeń i systemów energii odnawialnej, mechatronika, elektronika, technik przemysłu mody, automatyka, czy technik przetwórstwa mleczarskiego.

Zasoby rynku pracy zapewniają również specjaliści wykształceni w lokalnych ośrodkach akademickich w Białymstoku, Łomży, Suwałkach, Elku, Siemiatyczach i Ostrowi Mazowieckiej. Na obszarze zarządzanym przez SSSE S.A. działa 5 uczelni publicznych oraz 11 uczelni prywatnych. Wysoki poziom kształcenia, jaki jest tu oferowany, potwierdza raport przygotowany przez Komitet Ewaluacji Jednostek Naukowych dla Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego, w którym wysoko oceniono:

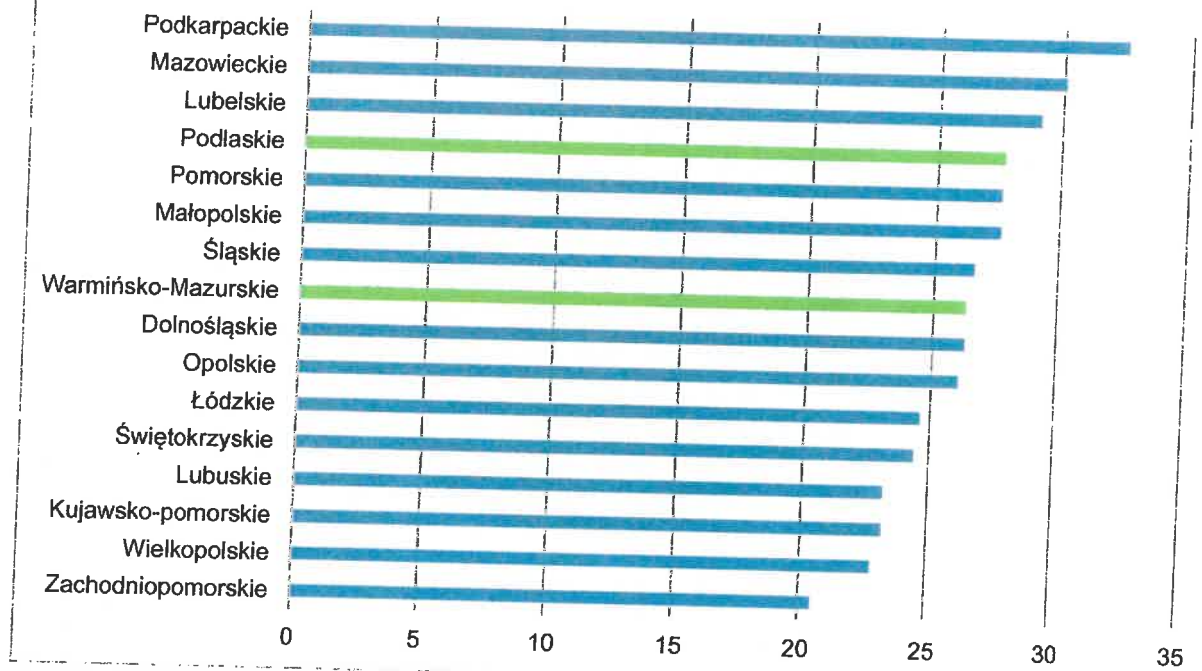
- **Państwową Wyższą Szkołę Informatyki i Przedsiębiorczości w Łomży** (kat. C),
- **Politechnikę Białostocką** (kat. A: Wydział Mechaniczny, Wydział Budownictwa i Inżynierii Środowiska, kat. B: Wydział Elektryczny, Wydział Informatyki, Wydział Zarządzania, Zamiejscowy Wydział Leśny w Hajnówce, kat. C: Wydział Architektury),
- **Uniwersytet Medyczny w Białymstoku** (kat. A),
- **Uniwersytet w Białymstoku** (kat. A: Wydział Filologiczny, Wydział Prawa, kat. B: Wydział Biologiczno-Chemiczny, Wydział Ekonomii i Zarządzania, Wydział Fizyki, Wydział Historyczno-Socjologiczny, Wydział Matematyki i Informatyki, Wydział Pedagogiki i Psychologii),
- **Wyższą Szkołę Finansów i Zarządzania w Białymstoku** (kat. B - Wydział Zarządzania Filia w Elku, kat. C - Wydział Nauk Ekonomicznych).

Wzrost kompetencji i umiejętności wśród obecnych i przyszłych pracowników stanowi też jeden z najważniejszych priorytetów Zarządzającego Obszarem. Doskonale przygotowana kadra pracownicza i względnie niskie koszty pracy stanowią ogromny atut Obszaru, wzmacniający jego atrakcyjność inwestycyjną.

Wspomniane ośrodki akademickie z dużym sukcesem wykorzystujące współczesne technologie, wyposażone są również w instrumenty wsparcia przedsiębiorczości w postaci Akademickich Inkubatorów Przedsiębiorczości oraz Centrów Transferu Technologii (dalej: CTT). Największe CTT znajdują się w Białymstoku przy Politechnice Białostockiej, przy Uniwersytecie w Białymstoku, w Suwałkach przy Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej oraz w Elku przy filii białostockiej Wyższej Szkoły Finansów i Zarządzania.

Ma to swoje odzwierciedlenie we wskaźnikach opublikowanych przez GUS w grudniu 2022 r., dotyczących przedsiębiorstw przemysłowych aktywnych innowacyjnie w latach 2019-2021 według województw. Biorąc pod uwagę podział terytorialny kraju, największe skupienie przedsiębiorstw przemysłowych aktywnych innowacyjnie wystąpiło w województwie podkarpackim, ale województwo mazowieckie znalazło się na 2 pozycji, zaś podlaskie na 4 pozycji. Również województwo warmińsko-mazurskie jest na względnie wysokiej pozycji.

Skupienie przedsiębiorstw przemysłowych aktywnych innowacyjnie w latach 2019-2021 według województw

Opracowanie na podstawie analizy statystycznej GUS „Działalność innowacyjna przedsiębiorstw w latach 2019-2021” (publikacja Grudzień 2022 r.)

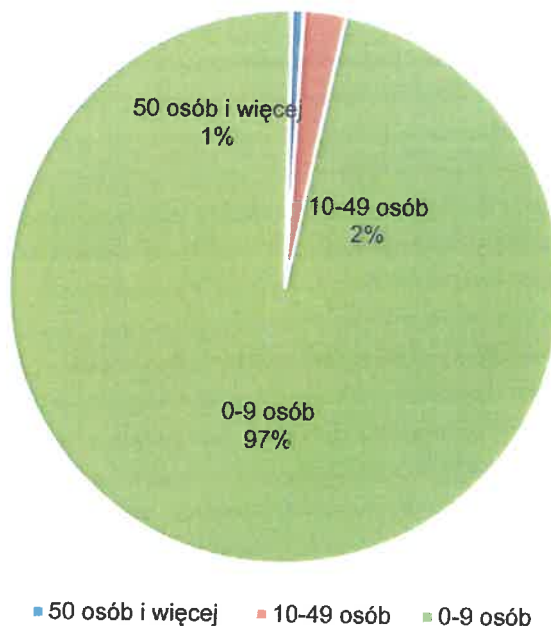
Analiza podmiotów prowadzących działalność gospodarczą na Obszarze wyraźnie pokazuje, że główną rolę odgrywa tu przede wszystkim sektor mikro, małych i średnich przedsiębiorstw. Wśród przedsiębiorców działających na podstawie zezwoleń wydanych przez SSSE S.A. mali przedsiębiorcy stanowią 52% ogółu. Natomiast analiza przedsiębiorców, którzy otrzymali decyzje o wsparciu, wydane przez Zarząd Suwalskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej S.A. do dnia 31 grudnia 2022 r., wykazuje, że duże przedsiębiorstwa stanowią zaledwie 28%. Pozostałe to firmy z kategorii MŚP. Również analiza danych GUS na koniec grudnia 2022 r. dotyczących struktury przedsiębiorstw zarejestrowanych w rejestrze REGON województwa podlaskiego wskazuje, iż przeważały jednostki o przewidywanej liczbie pracujących poniżej 10 osób. Zanotowano ich wówczas 113181 i stanowiły one 96,8% ogółu podmiotów. Wskaźniki dla powiatu elckiego i gołdapskiego oraz łosickiego, ostrowskiego, sokołowskiego i węgrowskiego są zbliżone.

Poziom przedsiębiorczości na obszarze zarządzanym przez SSSE S.A. jest dość niski. Wg najnowszych danych GUS, podsumowujących rok 2021 r., liczba przedsiębiorstw na 1000 mieszkańców wyniosła 53,9 dla województwa podlaskiego oraz 55,8 dla województwa warmińsko-mazurskiego, przy ogólnej liczbie przedsiębiorstw w Polsce na 1000 mieszkańców – 62,0. Daje to 8. i 9. miejsce w stosunku do pozostałych województw kraju. Wartości dla 4 powiatów województwa mazowieckiego: łosickiego, ostrowskiego, węgrowskiego i sokołowskiego, które charakteryzuje również mała liczba przedsiębiorstw, są podobne.

Poziom przychodów przedsiębiorstwa jest jednym z determinantów warunkujących jego możliwości inwestycyjne. Uwzględniając poziom przychodów przedsiębiorstw przemysłowych w poszczególnych województwach w 2021 r., województwo podlaskie zajmuje pod tym względem 16. miejsce, zaś warmińsko-mazurskie - 13. miejsce.

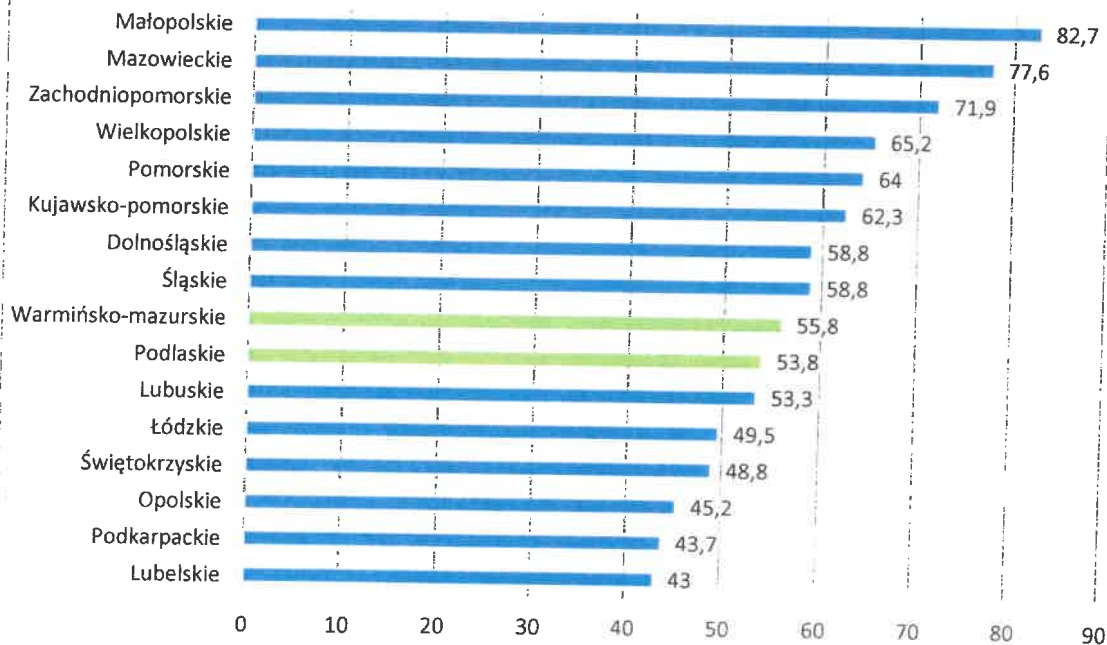

Struktura podmiotów według przewidywanej liczby zatrudnionych w 2022 r.

Opracowanie własne na podstawie publikacji GUS „Zmiany strukturalne grup podmiotów gospodarki narodowej w rejestrze REGON w województwie podlaskim, 2022”

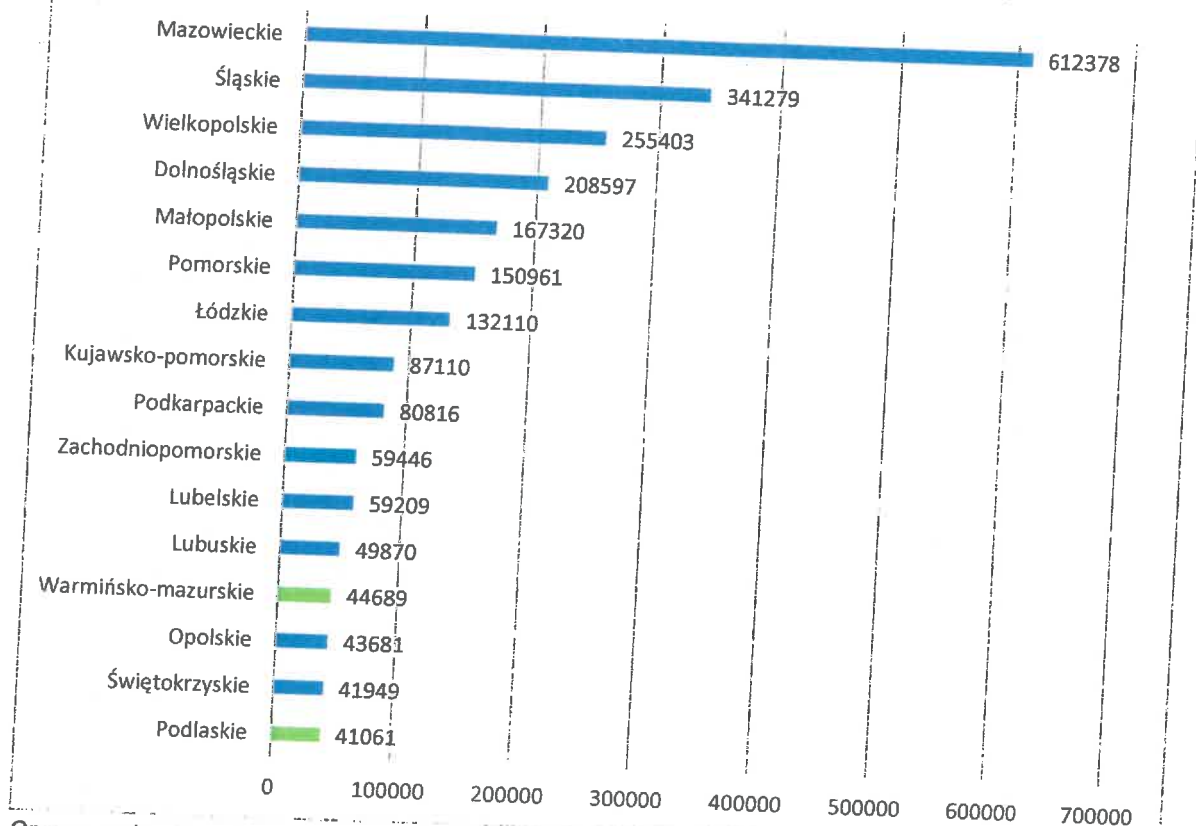
Liczba przedsiębiorstw na 1000 ludności wg województw w 2021 r.

Opracowanie własne na podstawie publikacji GUS „Działalność przedsiębiorstw niefinansowych w 2021 r.”

Przychody w przedsiębiorstwach przemysłowych w 2021 r.

Opracowanie własne na podstawie publikacji GUS „Działalność przedsiębiorstw niefinansowych w 2021 r.”

1.1.3. Branże wiodące

Obszar zarządzany przez Suwalską Specjalną Strefę Ekonomiczną S.A. to region typowo rolniczy, w którym dominuje przemysł przetwórczy, w niewielkim stopniu zdywersyfikowany. Omawiany obszar odznacza się silną specjalizacją w **produkcji artykułów spożywczych**. Produkty mleczarskie oraz wyroby masarskie są znane i cenione w kraju, jak również poza jego granicami. Największe marki w sektora spożywczego mają swoje siedziby właśnie na obszarze zarządzanym przez SSSE S.A. Branża spożywcza jest jedną z najważniejszych i najszybciej rosnących gałęzi polskiej gospodarki. **Produkcja spożywcza staje się jedną z flagowych specjalności Polski, a sektor żywności wysokiej jakości jest jednym z sektorów strategicznych zgodnie ze Strategią na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju.** Z raportu „Data & Trends 2021” – europejskiej organizacji producentów żywności Food Drink Europe – wynika, że Polska jest 4. największym producentem żywności w UE po Francji, Niemczech i Hiszpanii. Według danych Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa (KOWR), wartość eksportu polskiej żywności za granicę w 2021 r. wyniosła rekordowe 170,8 mld zł (37,4 mld EUR), co oznacza 9% wzrostu rok do roku. Natomiast w I kwartale 2022 r. wartość eksportu towarów rolno-spożywczych z Polski sięgnęła 10,2 mld euro (46 mld zł). To o 16,2% więcej niż w analogicznym okresie 2021 r. Ponad 70% polskiego eksportu rolno-spożywczego trafia na rynki unijne. Podmioty ulokowane na obszarze zarządzanym przez SSSE S.A. produkują 35,7% przetworzonego mleka płynnego w kraju, 41,1% masła i tłuszczów do smarowania, a także 27% serów i twarogów. Firmy produkujące żywność nie tylko inwestują w coraz bardziej nowoczesne linie technologiczne, ale i rozbudowują zakłady o centra badawczo-rozwojowe. Warto podkreślić, że znaczącymi podmiotami tego sektora są firmy rodzime. Innymi znaczącymi gałęziami przemysłu, które występują na Obszarze są: **produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych, produkcja wyrobów z drewna (w tym branża meblarska), a także produkcja maszyn i urządzeń (w tym branża metalowa)**. Z tych czterech działów pochodzi 73,0% wartości produkcji sprzedanej przemysłu. Dla inwestorów zainteresowanych dokonaniem inwestycji na Obszarze istotne znaczenie może mieć to, że wymienione powyżej sektory przemysłu postrzegane są

jako strategiczne i znalazły się na liście inteligentnych specjalizacji województw: podlaskiego, warmińsko-mazurskiego i mazowieckiego.

Strategia Rozwoju Województwa Podlaskiego 2030, przyjęta Uchwałą Sejmiku Województwa Podlaskiego z dnia 27 kwietnia 2020 r. wymienia inteligentne specjalizacje określone jako „Rdzeń specjalizacji”, do których zalicza się:

- sektor rolno-spożywczy i sektory powiązane,
  - przemysł metalowo-maszynowy, szkodniczy i sektory powiązane z nimi łańcuchem wartości,
  - sektor medyczny oraz nauki o życiu i sektory powiązane z nimi łańcuchem wartości,
  - eko-innowacje, nauki o środowisku i sektory powiązane z nimi łańcuchem wartości
- (w tym OZE, budownictwo zasobooszczędne, efektywne przetwarzanie drewna).

Uzupełnieniem rdzenia są te działalności gospodarcze, które wykazują dynamikę wzrostu na tyle obiecującą, że można nazwać je „Specjalizacjami wschodzącymi”. W Strategii taką potencjalną specjalizacją „wschodzącą” jest branża ICT. Przyjęto założenie, że ICT występuje w każdym z sektorów zaliczanych do inteligentnych specjalizacji jako dostawca różnych usług i rozwiązań.

W Strategii Rozwoju Społeczno-Gospodarczego Województwa Warmińsko-Mazurskiego do roku 2030, przyjętej Uchwałą Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego z dnia 18 lutego 2020 r. wyszczególniono następujące obszary funkcjonalne:

- ekonomia wody (w tym przemysł szkodniczy, produkcja maszyn do cięcia wodą, produkcja turbin),
- zdrowe życie,
- żywność wysokiej jakości,
- drewno i meblarstwo,

pozostając jednocześnie otwartą na inne obszary gospodarki regionu, które mogą stać się inteligentnymi specjalizacjami.

Natomiast w Strategii Rozwoju Województwa Mazowieckiego 2030+, przyjętej Uchwałą Sejmiku Województwa Mazowieckiego w maju 2022 r. określono cztery szerokie obszary inteligentnej specjalizacji:

- bezpieczna żywność,
- inteligentne systemy w przemyśle i infrastrukturze,
- nowoczesny ekosystem biznesowy,
- wysoka jakość życia.

Inteligentna specjalizacja Mazowska ma charakter otwarty – zakłada możliwość identyfikacji nowych nisz rozwojowych w dowolnym momencie realizacji strategii. Te cztery główne obszary tematyczne są punktem wyjścia do poszukiwań i dyskusji w ramach procesu przedsiębiorczego odkrywania.

Wspomniane sektory wiodące obszaru zarządzanego przez SSSE S.A. znalazły się też one na liście tzw. **sektorów wysokich szans**, tworzonej przez Polską Agencję Inwestycji i Handlu. **Branża spożywcza, drzewna, maszynowa, metalowa oraz branża tworzyw sztucznych to również branże wiodące wśród przedsiębiorców** działających na podstawie zezwoleń i decyzji o wsparciu, wydanych przez SSSE S.A.

1.1.4. Potencjał inwestycyjny obszaru

Tereny inwestycyjne

Obszar zarządzany przez SSSE S.A. na stan dzisiejszy posiada bardzo mało terenów inwestycyjnych - stanowią one ok. 0,14% pow. całego obszaru zarządzanego przez SSSE S.A. (ok. 3 811,272 ha). Tereny inwestycyjne zlokalizowane są głównie w granicach województwa podlaskiego oraz powiatu elckiego. 4 powiaty - gołdapski, ostrowski, sokołowski i węgrowski - nie dysponują wystarczającym potencjałem w zakresie przygotowania atrakcyjnych terenów rozwojowych pod nowe działalności gospodarcze. Znajdujące się tam wolne tereny przeznaczone są pod produkcję rolną (szczególnie powiaty woj. mazowieckiego) lub turystykę, czy uzdrowisko (tereny powiatu gołdapskiego). Większość istniejących terenów inwestycyjnych to działki rozdrobione, o powierzchni do 3 ha. Analiza miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego (dalej: MPZP), jak też studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego (dalej: SUIKZP) wskazuje, że znacząca część terenów

przeznaczonych pod inwestycję przewidzianych jest pod usługi bądź produkcję nieuciążliwą – często nieruchomości te są położone w pobliżu zabudowań mieszkalnych lub na terenach atrakcyjnych turystycznie. Wyjątek stanowią ośrodki miejskie, w których zostały wybudowane dzielnice przemysłowe (np.: Suwałki, Elk, Białystok, Ostrów Mazowiecka, Augustów).

Duże działki, powyżej 50 ha, zlokalizowane są w gminach: Sarnaki, Michałowo, Grajewo, Dubicze Cerkiewne, Stawiski, Łomża, Piątnica, Suwałki, Elk i Prostki.

Wspomniane tereny inwestycyjne w niemal 70% posiadają MPZP lub objęte są SUIKZP, natomiast w większości nie są wyposażone w infrastrukturę techniczną.

Właścicielem omawianych terenów inwestycyjnych jest głównie gmina, ale wśród właścicieli są również osoby prywatne (np. w Piątnicy należy do nich łącznie ponad 200 ha) oraz Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa (dalej: KOWR). W zasobach KOWR znajdują się tereny o dużych powierzchniach, często nie posiadają one MPZP i nie są wyposażone w infrastrukturę techniczną. Łączna ich powierzchnia to ok. 912 ha.

Potencjał inwestycyjny obszaru zarządzanego przez Suwalską Specjalną Strefę Ekonomiczną S.A. to przede wszystkim doskonałe warunki dla rozwoju nie tylko wspomnianych branż wiodących, ale również tych, które mogą rozwinąć się tu w przyszłości.

Omawiany obszar to region Polski o dużym stopniu czystości i naturalności środowiska przyrodniczego, dlatego też może być on szczególnie atrakcyjny dla przedsiębiorców inwestujących w **biogospodarkę, przemysł farmaceutyczny i kosmetyczny oraz sektory powiązane z odnawialnymi źródłami energii, budownictwem zasobooszczędnym, czy efektywnym przetwarzaniem drewna.**

Przebieg wielu ważnych tranzytowych dróg szybkiego ruchu, np. S61 (korytarz transportowy Via Baltica), S19 (Via Carpatia), S8 daje szansę dla **rozwoju firm logistycznych**. Szkoły i uczelnie z Obszaru inwestują w rozwój bazy eksperckiej. Kształcą się tu wielu specjalistów - logistyków, inżynierów i ekonomistów – zainteresowanych ideą rozwoju regionu w perspektywie handlu z krajami azjatyckimi. Dodatkowo liczba nieużytków na terenie Obszaru jest bardzo wysoka w porównaniu do innych regionów Polski. Według danych GUS, w 2018 roku, wynosiła ona 53,8 ha, czyli 12% użytków w Polsce. Stwarza to dodatkowe możliwości zagospodarowania tych terenów pod projekty logistyczne.

1.1.5. Instytucje otoczenia biznesu

Rozwój instytucji otoczenia biznesu na Obszarze stanowi ważny czynnik jego atrakcyjności inwestycyjnej. Szczególnie istotną rolę odgrywają instytucje wspierające przedsiębiorczość, rozwiązania proinwestycyjne, komercjalizację badań naukowych i innowacyjność przedsiębiorstw. Wśród instytucji okołobiznesowych, które mają wpływ na rozwój gospodarczy regionu znajdują się m.in. izby gospodarcze, stowarzyszenia, inkubatory przedsiębiorczości, parki technologiczne, centra transferu technologii, ośrodki doradztwa, instytucje finansowe oraz agencje rozwoju. Na Obszarze funkcjonują oddziały trzech instytutów badawczo-naukowych: Instytutu Energetyki, Instytutu Ochrony Roślin oraz Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej, który posiada stację hydrologiczno-meteorologiczną w Suwałkach. Możliwości współpracy w zakresie wprowadzania innowacyjnych rozwiązań w przedsiębiorstwach daje inwestorom oferta działających tu parków naukowo-technologicznych: Białostocki Park Naukowo-Technologiczny, Park Naukowo-Technologiczny Polska-Wschód w Suwałkach, Park Naukowo-Technologiczny w Elku oraz Park Przemysłowy Łomża. Instytucje te posiadają dobrze wyposażone laboratoria, oferty dla start-up`ów oraz inkubatory przedsiębiorczości. Istotnym elementem stymulującym rozwój przedsiębiorczości są działania nakierowane na rozwój powiązań kooperacyjnych. Na omawianym obszarze funkcjonują 2 **Krajowe Klastry Kluczowe**: Klaster Obróbki Metali oraz Polski Klaster Budowlany. Poza krajowymi klastrami kluczowymi działają tu m.in.: Północno-Wschodni Klaster Ekoenergetyczny, Północno-Wschodni Klaster Edukacji Cyfrowej, Podlaski Klaster Bielizny, Klaster Marek Turystycznych Polski Wschodniej, Klaster Instytucji Otoczenia Biznesu. Odpowiedzią na dynamicznie rozwijającą się branżę IT na obszarze zarządzanym przez SSSE S.A. jest działający tu Klaster Infotech, który reprezentuje branżę nowych technologii, środowiska biznesowe, naukowo-badawcze i inne organizacje, skupione wokół rozwiązań technologicznych. Ponadto wśród instytucji okołobiznesowych działających na Obszarze należy wymienić: Izbę Przemysłowo-Handlową w Białymstoku, Business Center Club - Łoża Białostocka, Podlaski Klub Biznesu, Agencję Rozwoju Regionalnego „ARES” S.A. w Suwałkach czy Centrum Promocji Innowacji i Rozwoju. Dla inwestorów szczególnie ważnym wsparciem jest system regionalnych Centrów Obsługi Inwestora, działających w

strukturze Urzędu Marszałkowskiego Województwa Podlaskiego i Urzędu Marszałkowskiego Województwa Warmińsko-Mazurskiego, oraz Centrum Obsługi Inwestora i Eksportera, działające przy Agencji Rozwoju Mazowsza S.A.

2. Misja

Tworzenie warunków do trwałego rozwoju gospodarczego zorientowanego na dojrzałą gospodarkę rynkową.

Realizacja misji polega na podejmowaniu inicjatyw mających na celu wzrost innowacyjności gospodarki obszaru zarządzanego przez SSSE S.A. Celem nadrzędnym jest tworzenie jak najlepszych warunków do realizacji przedsięwzięć inwestycyjnych oraz zwiększanie stopnia efektywności wykorzystywania potencjału gospodarczego regionów, w tym zasobów ludzkich poprzez tworzenie atrakcyjnych miejsc pracy.

3. Cele strategiczne i cele szczegółowe

3.1. Cel strategiczny

Celem strategicznym Suwalskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej S.A. jako Zarządzającego Obszarem jest:

Działanie na rzecz wzrostu inwestycji prywatnych o wysokiej wartości dodanej.

Funkcjonowanie Suwalskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej S.A. w regionach właściwych dla jej oddziaływania ma wspierać rozwój gospodarczo-społeczny z zamiarem osiągnięcia między innymi celów Strategii na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu – Europa 2020/2021 oraz Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.). Osiągnięcie tego celu wiąże się nierozdzielnie z realizacją zadań:

- 1) określonych w Strategii Rozwoju Województwa Podlaskiego do roku 2030 (przyjętej Uchwałą Nr XVIII/213/2020 Sejmiku Województwa Podlaskiego z dnia 27 kwietnia 2020 r.), ukierunkowanych na:
  - zwiększenie dynamiki gospodarki regionu, głównie w oparciu o inteligentne specjalizacje, gdzie wdrażane są innowacyjne rozwiązania oraz współpracę nauki i gospodarki;
  - podniesienie poziomu przedsiębiorczości w regionie;
  - rewolucję energetyczną i wdrażanie gospodarki obiegu zamkniętego, w tym m.in. wspieranie rozwoju sektora wytwarzania energii z odnawialnych źródeł energii (OZE);
- 2) określonych w Strategii Rozwoju Województwa Warmińsko-Mazurskiego do roku 2030 (przyjętej Uchwałą Nr XIV/243/20 Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego z dnia 18 lutego 2020 r.), ukierunkowanych na:
  - kształtowanie kompetencji przyszłości w obszarze zasobów ludzkich;
  - wdrażanie inteligentnej produktywności (poprzez innowacje i zmiany technologiczne);
  - podnoszenie zaangażowania mieszkańców regionu w różne aspekty twórczości (budowanie regionalnej tożsamości, nawiązywanie współpracy);
- 3) określonych w Strategię rozwoju województwa mazowieckiego 2030+. (przyjętej Uchwałą nr 72/22 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 24 maja 2022 r.) ukierunkowanych na:
  - wzrost konkurencyjności regionu poprzez rozwój działalności gospodarczej oraz transfer i wykorzystanie nowych technologii;
  - poprawę dostępności i spójności terytorialnej regionu przy ograniczeniu presji na przestrzeń i środowisko, kształtowanie ład przestrzennego
  - poprawę stanu środowiska poprzez racjonalne gospodarowanie zasobami przyrody;
  - poprawę jakości i dostępności do usług społecznych oraz wzmocnienie kapitału ludzkiego i społecznego w ramach nowoczesnej gospodarki;

- wykorzystanie walorów środowiska przyrodniczego oraz potencjału kulturowego i turystycznego dla rozwoju województwa i poprawy jakości życia.

3.2. Cele szczegółowe

1. Poprawa klimatu inwestycyjnego w Polsce.
2. Wspieranie inwestycji zwiększających produktywność i konkurencyjność polskiej gospodarki.
3. Ukierunkowanie działań na pobudzenie inwestycji MŚP.
4. Wspieranie inwestycji przekładających się na zrównoważony terytorialnie rozwój wykorzystujący potencjał regionów i likwidujący bariery w rozwoju na poziomie lokalnym.

4. Sposób realizacji celów

Cel szczegółowy	Zadanie	Sposób realizacji
1. Poprawa klimatu inwestycyjnego w Polsce	1.1. Współpraca z JST	<ul style="list-style-type: none"> – Bieżąca współpraca i stały kontakt z osobą dedykowaną do obsługi Inwestora w powiatach i gminach Obszaru – Aktualizowanie bazy terenów inwestycyjnych na podstawie zgłoszeń JST – Współorganizacja spotkań, konferencji, webinarów dotyczących zasad inwestowania w ramach Polskiej Strefy Inwestycji, skierowanych do przedsiębiorców z powiatów – Udział w organizowanych przez gminy i powiaty spotkaniach z inwestorami
	1.2. Poprawa wizerunku Obszaru	<ul style="list-style-type: none"> – Prowadzenie działań promujących przedsiębiorców z Obszaru poprzez udział w targach krajowych i zagranicznych, wizytach studyjnych i wydarzeniach ważnych dla branż wiodących - również online – Promocja atrakcyjności inwestycyjnej Obszaru poprzez prezentację dostępności komunikacyjnej terenów inwestycyjnych - zmodernizowane drogi, tereny wyposażone w nowoczesną infrastrukturę techniczną – Wspieranie działalności gospodarczej poprzez współorganizację szkoleń dotyczących wsparcia finansowego, zmian podatkowych i prawnych, innowacyjnych rozwiązań – Podejmowanie działań informacyjnych dotyczących możliwości uzyskania wsparcia finansowego przez przedsiębiorców w ramach regionalnych programów operacyjnych – Prowadzenie opieki poinwestycyjnej – Intensyfikacja współpracy z IOB w zakresie kooperacji i promocji branż wiodących Obszaru
	1.3. Dostosowanie kadry pracowniczej do potrzeb przedsiębiorców	<ul style="list-style-type: none"> – Organizacja wycieczek zawodoznawczych dla uczniów szkół branżowych – Zachęcanie przedsiębiorców do współpracy ze szkołami, w tym tworzenia klas patronackich – Promowanie szkolnictwa branżowego w mediach społecznościowych – Wspieranie konkursów związanych z kształceniem zawodowym – Współpraca z uczelniami wyższymi w zakresie organizacji praktyk studenckich wśród przedsiębiorców
	1.4. Podnoszenie kompetencji pracowników zarządzających obszarami	<ul style="list-style-type: none"> – Udział pracowników w szkoleniach i warsztatach – Udział w wyjazdach studyjnych i spotkaniach z przedsiębiorcami w celu przeprowadzania analizy ich potrzeb i identyfikacji problemów – Dofinansowanie studiów podyplomowych i szkoleń na wybranych kierunkach korelujących z wykonywanymi działaniami
	1.5. Przygotowanie oferty inwestycyjnej	<ul style="list-style-type: none"> – Stosowanie jednolitego pakietu informacji, przeznaczonego dla nowego inwestora, dotyczącego

dopasowanej do potrzeb inwestorów	<p>warunków inwestowania i możliwości uzyskania ulg w związku z nową inwestycją oraz pozyskania dodatkowego wsparcia finansowego (ze środków z UE i/lub krajowych, m.in. w formie pożyczek, grantów inwestycyjnych, ulg)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Prezentacja możliwości rozwojowych projektów inwestycyjnych w oparciu o ofertę inkubatorów przedsiębiorczości, parków naukowo-technologicznych i centrów transferu technologii - Objęcie patronatem konferencji i szkoleń z zakresu wdrożenia innowacyjnych rozwiązań w przedsiębiorstwie - Przygotowanie techniczne gruntów stanowiących własność SSSE S.A. - budowa lub udział w budowie infrastruktury drogowej i technicznej służącej realizacji projektów inwestycyjnych 	
1.6. Opracowanie zasad współpracy z PAIH, COI, IOB	<ul style="list-style-type: none"> - Bieżąca współpraca przy sporządzeniu ofert indywidualnych na zapytania ze strony PAIH, COI, IOB - Udział w wydarzeniach i konferencjach organizowanych przez PAIH - Bieżące informowanie o publikacjach oraz wydarzeniach organizowanych przez PAIH, IOB za pośrednictwem maili, publikacji na stronie www.ssse.com.pl oraz w mediach społecznościowych - Współpraca z przedstawicielami PAIH, COI i IOB 	
1.7. Udział w tworzeniu i rozwoju parków technologicznych	<ul style="list-style-type: none"> - Wsparcie regionalnych inicjatyw o charakterze multidyscyplinarnym, powiązanych z wdrażaniem innowacyjnych rozwiązań i nowoczesnych technologii poprzez ich popularyzację w mediach społecznościowych, na stronie internetowej SSSE S.A. i w mailach skierowanych do przedsiębiorców - Udział w tworzeniu lokalnego klimatu partnerstwa między administracją, biznesem i nauką oraz społecznej akceptacji dla wspierania innowacyjnego biznesu poprzez popularyzację działań parków za pośrednictwem strony internetowej SSSE S.A. czy mediów społecznościowych 	
2. Wspieranie inwestycji zwiększających produktywność i konkurencyjność polskiej gospodarki	2.1. Dotarcie do przedsiębiorców spełniających kryteria z ustawy	<ul style="list-style-type: none"> - Prezentacja zasad uzyskania wsparcia w ramach Polskiej Strefy Inwestycji (dalej: PSI) na stronie internetowej Zarządzającego Obszarem oraz podjęcie działań mających na celu osiągnięcia najlepszych wyników dla strony www.ssse.com.pl w wyszukiwarce (SEO) - Publikacja informacji o wydanych decyzjach i możliwościach uzyskania wsparcia w mediach społecznościowych (LinkedIn, YouTube, Facebook) - Organizowanie webinarów o tematyce dotyczącej Polskiej Strefy Inwestycji skierowanych do przedsiębiorców - Organizowanie konferencji i wideokonferencji, również z udziałem przedstawicieli JST, skierowanych do przedsiębiorców działających w Obszarze - Omawianie zagadnień związanych z korzystaniem ze wsparcia w ramach PSI wśród przedsiębiorców zrzeszonych w instytucjach otoczenia biznesu typu: klastry, izby gospodarcze, agencje wsparcia przedsiębiorczości, akademickie inkubatory przedsiębiorczości - Udział w wydarzeniach targowych i innych wydarzeniach gospodarczych, umożliwiających prezentację zasad wsparcia w ramach PSI (w trakcie prelekcji lub za pośrednictwem materiałów promujących wsparcie)
	2.2. Realizacja kampanii promocyjnej	<ul style="list-style-type: none"> - Współudział w kampaniach promujących PSI - Stosowanie logo Polskiej Strefy Inwestycji w materiałach promocyjnych SSSE S.A. i na stronie internetowej (w tym identyfikacja wizualna PSI/SSSE w biurach Zarządzającego Obszarem), a także w publikacjach innych wydawnictw prezentujących Obszar - Rozpowszechnianie materiałów dotyczących PSI podczas wydarzeń, w których bierze udział SSSE S.A., jak również

2.3. Promocja branż perspektywicznych w danym regionie	<p>w urzędach JST (w wydziałach obsługi inwestorów), czy w IOB</p> <ul style="list-style-type: none"> - Popularyzowanie produktów i usług z sektorów strategicznych Obszaru, z naciskiem na wskazanie regionu ich pochodzenia, za pośrednictwem strony internetowej, reklamy w mediach, wpisów w mediach społecznościowych - Udział w ważnych wydarzeniach branżowych typu targi, misje zagraniczne, konferencje - również online - Współpraca z instytucjami otoczenia biznesu danej branży (klastrami, izbami, stowarzyszeniami) przy organizacji działań promocyjnych przedsiębiorstw, ich produktów oraz przy organizacji szkoleń i seminariów - Współpraca przy promocji gospodarczej regionu prowadzonej przez JST
2.4. Współpraca między strefami działającymi w regionie	<ul style="list-style-type: none"> - Wymiana doświadczeń poprzez udział w spotkaniach z innymi spółkami zarządzającymi - Współorganizowanie szkoleń, warsztatów online z zakresu wsparcia finansowego, czy funduszy europejskich skierowanych do przedsiębiorców z Polski Wschodniej - Współpraca ze strefami w tworzeniu sieci powiązań kooperacyjnych
2.5. Współpraca z administracją publiczną w zakresie wsparcia branż (udział czy pośrednictwo w projektach finansujących rozwój lub promocję danych branż)	<ul style="list-style-type: none"> - Prezentacja i rozpowszechnianie informacji o programach pomocowych oferowanych w ramach programów operacyjnych na poziomie krajowym, regionalnym i lokalnym, instrumentach wsparcia przygotowanych przez administrację rządową - Współudział w projektach promujących innowacyjne specjalizacje z Obszaru (targi, misje gospodarcze) - Rozpowszechnianie informacji o misjach gospodarczych organizowanych przez administrację publiczną
3.1. Dotarcie do przedsiębiorców MŚP	<ul style="list-style-type: none"> - Rozpowszechnianie informacji o możliwościach uzyskania wsparcia w ramach Polskiej Strefy Inwestycji podczas spotkań z przedsiębiorcami, w trakcie targów krajowych i zagranicznych i innych ważnych wydarzeń branżowych (konferencji, warsztatów, seminariów, również online) - Przygotowanie Katalogu Firm, prezentującego m.in. przedsiębiorstwa, które skorzystały z pomocy publicznej - Rozpowszechnianie informacji o sukcesach firm, które skorzystały ze wsparcia, za pośrednictwem mediów społecznościowych - Współpraca z klastrami i innymi instytucjami otoczenia biznesu, które skupiają m.in. mikro, małych i średnich przedsiębiorców - Rozpowszechnianie informacji dotyczących wsparcia rozwoju MŚP na stronie internetowej Zarządzającego Obszarem, w mediach społecznościowych oraz przy współpracy z JST - aktualizacja informacji o możliwościach uzyskania wsparcia w ramach PSI - Doradztwo w zakresie możliwości uzyskania wsparcia inwestycyjnego przez MŚP i otrzymania decyzji o wsparciu podczas spotkań indywidualnych z przedsiębiorcami
3.2. Organizacja spotkań informacyjnych czy konferencji dla firm MŚP	<ul style="list-style-type: none"> - Organizacja konferencji, warsztatów, spotkań informacyjnych (również w formie videokonferencji i webinarów) skierowanych do MŚP - Współpraca z IOB w zakresie warsztatów dotyczących instrumentów wsparcia oferowanych MŚP (m.in. w formie webinarów) - Objęcie patronatem akcji dotyczących przedsiębiorczości w sektorze MŚP (konferencje, konkursy) - Popularyzacja informacji o konferencjach czy spotkaniach dla MŚP za pośrednictwem mediów społecznościowych, strony internetowej Zarządzającego Obszarem i mailingów do przedsiębiorców

3. Ukierunkowanie działań na pobudzenie inwestycji MŚP

		<ul style="list-style-type: none"> - Bezpośrednie spotkania z MŚP i prezentacja oferty inwestycyjnej oraz usług doradczych
	<p>3.3. Identyfikacja terenów potencjalnie atrakcyjnych dla MŚP i ich odpowiednie przygotowanie</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Prowadzenie i bieżąca aktualizacja bazy terenów inwestycyjnych z Obszaru na stronie internetowej www.ssse.com.pl oraz zamieszczanie nowych ofert - współpraca z JST, które prowadzą bazy terenów - Zgłaszanie terenów inwestycyjnych do bazy prowadzonej przez Polską Agencję Inwestycji i Handlu (dalej PAIH) - Wyposażenie terenów inwestycyjnych, będących własnością Zarządzającego Obszarem, w nowoczesną infrastrukturę techniczną - Udział w tworzeniu nowoczesnych ośrodków przemysłowych, poprzez lokowanie inwestycji w odpowiednich miejscach zapewniających możliwość nawiązania kooperacji
	<p>3.4. Tworzenie warunków do rozwoju MŚP np. Centra badawczo-rozwojowe, klastry innowacyjne</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Prezentacja w mediach społecznościowych oferty ośrodków akademickich i parków naukowo-technologicznych z Obszaru jako miejsca świadczenia wysokiej jakości usług B+R - Przedstawianie oferty klastrów i centrów badawczo-rozwojowych podczas spotkań z przedsiębiorcami - Publikacja na stronie i w mediach społecznościowych oraz wysyłka mailowa do przedsiębiorców informacji o możliwościach uzyskania wsparcia dla rozwoju MŚP w ramach programów operacyjnych - Fundusze Europejskie - Współpraca z Krajowymi Klastrami Kluczowymi w zakresie współorganizacji seminariów dotyczących wprowadzania innowacyjnych rozwiązań w przemyśle i usługach
	<p>3.5. Organizacja misji zagranicznych dla MŚP</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Informowanie o organizowanych przez izby gospodarcze, PAIH oraz instytucje rządowe, misjach gospodarczych na portalu Zarządzającego Obszarem, w mediach społecznościowych oraz w mailach wysyłanych do przedsiębiorców - Ścisła współpraca z instytucjami organizującymi misje zagraniczne poprzez wsparcie merytoryczne, a także aktywne pozyskanie uczestników misji - Współpraca z klastrami i JST przy organizowaniu misji zagranicznych do stref ekonomicznych
<p>4. Wspieranie inwestycji przekładających się na zrównoważony terytorialnie rozwój wykorzystujący potencjał regionów i likwidujący bariery w rozwoju na poziomie lokalnym</p>	<p>4.1. Promocja oferty gmin z wysoką stopą bezrobocia</p> <p>4.2. Współpraca z klastrami, instytucjami otoczenia biznesu przy promocji aktywności gospodarczej w Obszarze</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Wyróżnienie oferty inwestycyjnej gmin, w których jest wysoka stopa bezrobocia w bazie terenów inwestycyjnych prowadzonej przez SSSE S.A. - Prezentowanie oferty inwestycyjnej gminy o wysokiej stopie bezrobocia podczas spotkań z przedsiębiorcami planującymi zatrudnienie znaczącej liczby pracowników i/lub skorzystanie z pomocy publicznej - Pozyskiwanie inwestorów z sektora nowoczesnych usług i z branż wiodących, które gwarantują tworzenie miejsc pracy w dziedzinach, w których region/gmina dysponuje dużym potencjałem kadrowym - Kontynuacja współpracy z IOB oraz Klastrem Obróbki Metali i Polskim Klastrem Budowlanym przy promocji branż i organizowaniu webinarów dla przedsiębiorców - Promowanie działań klastrowych wśród przedsiębiorców z Obszaru podczas spotkań, za pośrednictwem maili, na stronie www.ssse.com.pl oraz w mediach społecznościowych

5. Oferta skierowana do przedsiębiorców

Usługi świadczone przez SSSE S.A. jako Zarządzającego Obszarem obejmują dwie kategorie usług, tj. informacyjne nieodpłatne i standardowe płatne.

Usługi informacyjne nieodpłatne:

1. Prezentacja kompleksowej oferty nieruchomości inwestycyjnych w Obszarze oraz planów ich uzbierania;
2. Wskazanie oferty dostępnych instrumentów wsparcia inwestorów;
3. Kompleksowe wsparcie informacyjne przedsiębiorców podczas procesu aplikacyjnego o decyzję o wsparciu;
4. Wsparcie informacyjne w zakresie należytej realizacji warunków decyzji o wsparciu;
5. Przygotowywanie informacji niezbędnych do podjęcia decyzji inwestycyjnej, w szczególności na temat potencjału społeczno-gospodarczego obszaru;
6. Wsparcie przedsiębiorców w kontaktach z organami administracji samorządowej i rządowej.

Usługi standardowe odpłatne:

1. Oferta infrastrukturalna
  - Możliwość korzystania z infrastruktury technicznej i drogowej na Obszarze, której dysponentem/właścicielem jest SSSE S.A.;
2. Oferta doradczo-szkoleniowa
  - Doradztwo i pomoc w zakresie prowadzenia działalności gospodarczej na podstawie decyzji o wsparciu;
  - Możliwość uczestnictwa w szkoleniach organizowanych przez Zarządzającego Obszarem, w tym z zakresu prowadzenia działalności gospodarczej na podstawie decyzji o wsparciu;
  - Wsparcie i pośrednictwo w kontaktach z instytucjami otoczenia biznesu, szkołami branżowymi, ośrodkami B+R, przedsiębiorcami, klastrami itd.;
3. Oferta badawczo-rozwojowa
  - Wsparcie i pośrednictwo w kontaktach z ośrodkami akademickimi w obszarze rozpoznania dostępności wykwalifikowanej kadry pracowniczej (absolwenci uczelni wyższych);
  - Pomoc w kontaktach z naukowymi ośrodkami badawczymi działającymi na terenie obszaru zarządzanego przez SSSE S.A. w celu rozpoznania możliwości przeprowadzania badań i analiz;
4. Oferta kadra pracownicza
  - Cykliczne spotkania z przedsiębiorcami i przedstawicielami szkół/uczelni w zakresie dopasowywania oferty kształcenia do potrzeb lokalnych przedsiębiorców;
  - Promocja szkolnictwa branżowego m.in. poprzez organizowanie wizyt studyjnych uczniów/studentów u przedsiębiorców działających na terenie Obszaru, czy fundowanie stypendiów naukowych dla uczniów szkół branżowych;
  - Organizowanie/współorganizowanie praktyk i staży zawodowych dla uczniów/studentów w firmach z obszaru zarządzanego przez SSSE S.A.;
5. Oferta promocyjna
  - Udostępnianie przedsiębiorcom portalu Zarządzającego Obszarem dla celów informacyjnych;
  - Promocja przedsiębiorców za pomocą dostępnych kanałów komunikacji (np. strona internetowa, media społecznościowe, prezentacje multimedialne itd.);
  - Promocja przedsiębiorców w publikacjach i materiałach reklamowych oraz podczas eventów organizowanych przez SSSE S.A.;
6. Oferta biznesowa
  - Organizacja szkoleń oraz spotkań B2B dla przedsiębiorców działających na terenie Obszaru
7. Oferta pro-eksportowa

- Wspieranie zagranicznej ekspansji przedsiębiorców działających na terenie Obszaru m.in. poprzez prowadzone kampanie informacyjne dotyczące przetargów organizowanych przez instytucje międzynarodowe;
- Doradztwo w zakresie dostępnych instrumentów wsparcia ekspansji zagranicznej przedsiębiorców.

Zasady odpłatności za usługi standardowe

Wynagrodzenie za usługi określone jest w umowie, którą przedsiębiorca jest zobowiązany podpisać z Zarządzającym Obszarem w ciągu 14 dni od wydania decyzji o wsparciu. Umowa o świadczenie usług jest zawierana z Zarządzającym Obszarem przy wydawaniu każdej decyzji o wsparciu.

Wysokość wynagrodzenia netto wyliczana jest wg poniższego wzoru:

$$K = \left(\frac{x_n * N}{t} \right)$$

gdzie:

K – wysokość miesięcznego wynagrodzenia

x_n – wyrażony procentowo współczynnik uzależniony od wielkości przedsiębiorcy oraz od tego, czy jest to pierwsza decyzja o wsparciu, czy inwestycja ma status reinwestycji.

Reinwestycją nie jest inwestycja realizowana przez przedsiębiorcę posiadającego obowiązującą decyzję o wsparciu lub zezwolenie, który realizuje nowy, odrębny projekt inwestycyjny w innej lokalizacji.

Wartość x_n	Wielkość przedsiębiorcy
4%	dla dużych przedsiębiorców
3%	dla średnich przedsiębiorców
2%	dla małych i mikroprzedsiębiorców
2 % w przypadku reinwestycji	dla dużych przedsiębiorców
1,5 % w przypadku reinwestycji	dla średnich przedsiębiorców
1 % w przypadku reinwestycji	dla małych i mikroprzedsiębiorców

N – wysokość udzielonej maksymalnej pomocy publicznej wyrażona w zł – jest to iloczyn planowanej wysokości kosztów kwalifikujących się do objęcia pomocą (kosztów inwestycji albo kosztów pracy) oraz intensywności pomocy uzależnionej od wielkości przedsiębiorcy i lokalizacji inwestycji.

t – okres obowiązywania decyzji o wsparciu wyrażony w liczbie miesięcy – zgodnie z obowiązującymi przepisami w tym zakresie.

Oplata za świadczenie usług nie może być mniejsza niż 3 000 zł netto rocznie (nie mniej niż 250 zł netto miesięcznie).

W przypadku nowej inwestycji dużego przedsiębiorcy o wartości powyżej 180 mln zł opłata za świadczenie usług i treść umowy mogą być negocjowane indywidualnie.

Do wyliczonego wynagrodzenia netto doliczany jest podatek VAT w stawce obowiązującej w dniu zawarcia umowy.

6. Bariery oraz plan ich eliminacji

Najważniejsze bariery obszaru	Plan eliminacji
<p>BARIERY INFRASTRUKTURALNE</p> <ul style="list-style-type: none"> - Słaby rozwój infrastruktury drogowej na Obszarze jak i łączącej Obszar z najważniejszymi ośrodkami krajowymi (Warszawa, Kraków, Trójmiasto) - Brak dróg o lepszej jakości, zwłaszcza dwujezdniowych, ekspresowych i autostrad - Brak infrastruktury kolejowej – połączeń regionalnych do ośrodków miejskich - Brak portów lotniczych na obszarze zarządzanym przez SSSE S.A. - Ograniczona dostępność do szerokopasmowego Internetu zarówno na terenach miejskich, jak i wiejskich 	<ul style="list-style-type: none"> - Udział w pracach projektowych województw, powiatów i gmin dotyczących budowy i modernizacji infrastruktury komunikacyjnej i transportowej: sygnalizowanie potrzeb przedsiębiorców w tym zakresie podczas spotkań zespołów projektowych - Lokowanie ważnych dla gospodarki Obszaru inwestycji, co w pośredni sposób wpłynie na rozbudowę infrastruktury lokalnej (z uwagi na potrzeby inwestora) - Kontynuacja rozbudowy infrastruktury technicznej i drogowej oraz realizacja nowych inwestycji w ww. zakresie na terenie nieruchomości pozostających własnością SSSE S.A. - Wsparcie działań samorządów w zakresie rozwoju infrastruktury drogowej
<p>BARIERY EDUKACYJNE</p> <ul style="list-style-type: none"> - Niedostosowanie oferty edukacyjnej do potrzeb rynku pracy - Mała ilość ośrodków akademickich oraz ośrodków badawczo-naukowych - Niewystarczająca ilość szkół branżowych - Niska dostępność ośrodków edukacyjnych wykazujących wysoki poziom nauczania - Ograniczone możliwości zastosowania nowoczesnych metod nauczania, wynikające ze słabo rozwiniętej infrastruktury technicznej, teleinformacyjnej - Niski standard wyposażenia pracowni dydaktycznych w nowoczesne maszyny i urządzenia, co przekłada się na poziom i jakość kształcenia 	<ul style="list-style-type: none"> - Współorganizowanie wizyt studyjnych i staży studenckich u przedsiębiorców z Obszaru (m.in.: MALOW, ASPI, KAN, TORPOL, PADMAART, SERWISTAL) - Popularyzowanie wśród inwestorów tworzenia klas patronackich – we współpracy z Klastrem Obróbki Metali (np. ALEX, SaMASZ, AC, Jazon, ChM, Budrad - Wsparcie kształcenia branżowego poprzez jego popularyzację w mediach społecznościowych (informacje o naborach, wyposażeniu szkół, kierunkach nauczania) oraz finansowanie wyposażenia pracowni nauki zawodu w szkołach branżowych
<p>BARIERY INWESTYCYJNE</p> <ul style="list-style-type: none"> - Bardzo duży udział obszarów prawnie chronionych, na których występują różnego rodzaju zakazy i obostrzenia dotyczące m.in.: zagospodarowania terenu, czy związane z ochroną środowiska (parki narodowe, parki krajobrazowe, obszar Natura 2000) - Niewielka ilość terenów inwestycyjnych wyposażonych w odpowiednią infrastrukturę techniczną - Brak zaplecza logistycznego, magazynowego - Deficyt ośrodków badawczo-naukowych i inkubatorów przedsiębiorczości - Ograniczone możliwości kooperacyjne z uwagi na niską konkurencyjność lokalnych podmiotów gospodarczych - Brak ważnych inwestycji oraz usług niezbędnych dla prawidłowego funkcjonowania wysoko rozwiniętej gospodarki 	<ul style="list-style-type: none"> - Pozyskiwanie inwestorów prowadzących działalność o niskim negatywnym wpływie na środowisko - Pozyskiwanie informacji o terenach inwestycyjnych z Obszaru i publikacja listy terenów na portalu internetowym Zarządzającego Obszarem w zakładce Tereny inwestycyjne - Kontynuowanie wyposażania w infrastrukturę techniczną i drogową oraz jej modernizacja na terenach stanowiących własność SSSE S.A. - Dywersyfikacja przemysłu poprzez zachęcanie przedsiębiorców z innych branż do inwestowania na Obszarze i tworzenia wysokospecjalizowanych miejsc pracy
<p>BARIERY LOKALIZACYJNE</p>	

- Przygraniczne położenie Obszaru wpływające na rozwój i życie gospodarcze (wschodnie rynki zagraniczne o jeszcze niższym poziomie rozwoju gospodarczego)
- Niechęć inwestorów do inwestowania na terenie Polski Wschodniej jako peryferyjnej w peryferyjnym kraju
- Niska jakość życia
- Powolny rozwój miast, poza Białymstokiem, będących ośrodkami o istotnym znaczeniu społeczno-gospodarczym
- Centralizacja projektów dot. rozwoju gospodarczego kraju i marginalizacja regionu północno-wschodniej Polski w planach rozwojowych
- Rozwój partnerskiej współpracy transgranicznej
- Prezentacja Obszaru jako regionu, gdzie sukcesywnie poprawia się infrastruktura drogowa
- Wsparcie przedsiębiorców w pozyskaniu decyzji o wsparciu i lokowanie inwestycji na Obszarze
- Budowanie pozytywnego klimatu dla przedsiębiorczości wśród mieszkańców Obszaru poprzez promocję przedsiębiorców, którzy uzyskali decyzję o wsparciu, w materiałach SSSE S.A.
- Wspólna polityka promocyjna wszystkich interesariuszy Obszaru jako miejsca atrakcyjnego inwestycyjnie, otwartego na inwestorów zewnętrznych

BARIERY FINANSOWE

- Niski wskaźnik przedsiębiorczości wynikający z niskiej zamożności mieszkańców
- Niska produktywność we wszystkich sektorach gospodarki Obszaru - niskie PKB regionu
- Niska konkurencyjność przedsiębiorców z obszaru zarządzanego przez SSSE S.A. (małe różnicowanie specjalizacji)
- Brak środków samorządowych na przystosowanie nieruchomości pod potrzeby inwestora
- Brak systemu wsparcia finansowego dla młodych przedsiębiorców rozpoczynających działalność
- Wysoki poziom inflacji, który spowodował wstrzymanie decyzji inwestycyjnych przedsiębiorców
- Pozyskiwanie bezpośrednich inwestycji zagranicznych o wysokiej wartości dodanej
- Pozyskiwanie dużych inwestorów z wysokim poziomem zatrudnienia tworzących wysokiej jakości miejsca pracy
- Wsparcie w uzyskaniu dotacji finansowych z funduszy europejskich i Mechanizmu Norweskiego na działalność badawczo-rozwojową i innowacyjną poprzez przesyłanie do przedsiębiorców e-maili i publikowanie na stronie internetowej SSSE S.A. informacji o aktualnych naborach wniosków
- Współpraca z instytucjami otoczenia biznesu przy pozyskiwaniu środków z rządowych lub regionalnych programów operacyjnych albo z zagranicznych programów pomocowych

BARIERY PRAWNE

- Duża ilość przepisów dotyczących prowadzenia działalności gospodarczej na Obszarze (w tym uprawnień i obostrzeń np. dot. ochrony środowiska) oraz niejednolita ich interpretacja (szczególnie przepisów podatkowych przez urzędy skarbowe)
- Ogólny charakter przepisów prawa powodujący, że przedsiębiorcy mają problemy z ich interpretacją i stosowaniem w praktyce
- Niejednolita wykładnia przepisów stosowana przez administrację skarbową
- Brak możliwości pozyskania pomocy publicznej przez przedsiębiorców reprezentujących sektory ważne dla gospodarki Obszaru, np. sektor turystyczny
- Współorganizacja szkoleń (w tym webinarów) dotyczących przepisów prawnych związanych z działalnością gospodarczą, w tym regulacji podatkowych
- Wypracowanie, na bazie obowiązującego prawa, procedur usprawniających obsługę inwestorów
- Popularyzowanie wiedzy o możliwości uzyskania wsparcia dla inwestycji podczas spotkań z przedsiębiorcami, przedstawicielami JST

7. Monitoring realizacji celów

Cel szczegółowy	Wskaźnik	Wartość bazowa (średnia w latach 2021-2022)	Wartość docelowa w 2024 r. ¹⁾	Wartość docelowa w 2030 r. ²⁾
1. Poprawa klimatu inwestycyjnego w Polsce	Liczba inwestycji skutecznie obsłużonych (liczba wydanych decyzji o wsparciu inwestycji w ostatnich 2 latach)	25	20	30
	Wartość nakładów inwestycyjnych (wartość całkowitych nakł. inwest. w Obszarze z ostatnich 2 lat w mln zł)	784	300	501
2. Wspieranie inwestycji zwiększających produktywność i konkurencyjność polskiej gospodarki	Inwestycje z priorytetowych branż³⁾ (wartość nakł. inwest. w branżach SOR x 100/ całkowita wartość nakł. inwest. w Obszarze)	76,3%	70%	80%
	Inwestycje z udziałem B+R (wartość nakł. inwest. inwestycji z udziałem B+R x 100/ całkowita wartość nakł. inwest. w Obszarze)	0%	2%	5,95%
	Wysoko wykwalifikowane miejsca pracy (liczba nowych wyspecjalizowanych miejsc pracy x 100 / całkowita liczba nowych miejsc pracy w Obszarze)	29,6%	30%	50%
3. Ukierunkowanie działań na pobudzenie inwestycji MŚP	Polskie inwestycje (wartość nakł. inwest. z większościowym udziałem kapitału polskiego x 100/ całkowita wartość nakł. inwest. w Obszarze)	66,8%	69%	73%
	Inwestycje MŚP jak przy odnośniku (liczba wydanych decyzji o wsparciu dla firm MŚP x 100/ całkowita liczba wydanych decyzji o wsparciu)	66%	70%	80%
4. Wspieranie inwestycji przekładających się na zrównoważony terytorialnie rozwój wykorzystujący potencjał regionów i likwidujący bariery w rozwoju na poziomie lokalnym	Inwestycje w powiatach o wysokim bezrobociu (wartość nakł. inwest w powiatach o bezrobociu wyższym niż 160% przeciętnej stopy bezrobocia w kraju oraz w miastach średnich tracących funkcje społeczno-gospodarcze x 100/ całkowita wartość nakł. inwest. w Obszarze)	14,7%	20%	30%

WICEPREZES ZARZĄDU
Suwalskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej SA
w Suwałkach

Jan Stanisław Kap

WICEPREZES ZARZĄDU
Suwalskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej S.A.
w Suwałkach

Wojciech Kierwajtys

PREZES ZARZĄDU
Suwalskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej SA
w Suwałkach

Leszek Dec

¹⁾ Liczona jako średnia za 2023 i 2024 r. Wartość jest zaokrąglona do pełnych jednostek.

²⁾ Liczona jako średnia za 2029 i 2030 r. Wartość jest zaokrąglona do pełnych jednostek.

³⁾ Branże priorytetowe wymienione w Załączniku nr 1 do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 27 grudnia 2022 r. w sprawie pomocy publicznej udzielanej niektórym przedsiębiorcom na realizację nowych inwestycji (Dz. U. 2022 poz. 2861).

Uchwała nr 48 /X/23
z dnia 08.05.2023 r.
Zarządu Suwalskiej Specjalnej
Strefy Ekonomicznej S.A.

w sprawie: zatwierdzenia Planu Rozwoju Inwestycji do roku 2024 (z perspektywą do 2030)
dla obszaru zarządzanego przez: Suwalską Specjalną Strefę Ekonomiczną S.A

Zarząd Suwalskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej S.A. w Suwałkach, na podstawie § 12 ust. 1 Regulaminu Zarządu Suwalskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej S.A., uchwała co następuje:

§ 1.

Zarząd Suwalskiej Specjalnej Strefy ekonomicznej S.A. postanawia zatwierdzić Plan Rozwoju Inwestycji do roku 2024 (z perspektywą do 2030) dla obszaru zarządzanego przez: Suwalską Specjalną Strefę Ekonomiczną S.A

§ 2.

Plan Rozwoju Inwestycji do roku 2024 (z perspektywą do 2030) dla obszaru zarządzanego przez Suwalską Specjalną Strefę Ekonomiczną S.A. stanowi załącznik do niniejszej Uchwały.

§ 3.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Głosowanie przeprowadzono w trybie tajnym / jawnym¹.

Ilość obecnych .....³, ilość głosów „za” .....³, ilość głosów „przeciw”.....⁰,
ilość głosów wstrzymujących się.....⁰

WICEPREZES ZARZĄDU
Suwalskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej SA
w Suwałkach

¹ Niepotrzebne skreślić

Jan Stanisław Kap

WICEPREZES ZARZĄDU
Suwalskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej S.A.
w Suwałkach

Wojciech Klerwajtys

PREZES ZARZĄDU
Suwalskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej SA
w Suwałkach

Leszek Dec